

τῶν ἀρχαίων· διότι εἰσῆρχοντο εἰς τὸν θάλαμον μόνον πρὸς ὕπνον, τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον διήγον ὑπαιθροὶ εἰς τε τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ θέατρον ἐργαζόμενοι δηλ. ἢ εὐθυμοῦντες.

Ὁ πρόδομος (πρόστων) ἀνωγμένος καθ' ὄλον αὐτοῦ τὸ πλάτος εἰς τὸ μέσαυλον φερεῖ γραφὰς χαριστάτας ἐπὶ τῶν δύο ἐπιφανειῶν εἰς ἕδαφος κυανοῦ, διὰ μέσου τοῦ ὁποῦ ἀνατρέχουσι κίονια λευκὰ ἔχοντα ἐρυθρὸν τὸ βᾶθρον. Καὶ ἡ μὲν βᾶσις τῶν τοίχων ὑπάρχει μαρμαρόχρους, ἡ δὲ ζωγραφία λευκὴ φέρεῖ κορωνίδα γυψίνην· Ἐκτὸς τῆς περιγεγραμμένης γραφῆς εὐρίσκονται σποράδην καὶ ἄλλα διάφορα πρόσωπα. Γὰρ ὑποκείμενα φαίνονται ζωγραφημένα ἐπὶ λευκοῦ ἐδάφους περιγεγραμμένου ὑπὲρ ἐρυθροῦ, ἢ ὑπαιθροῦ χρώματος· τοῦτο δὲ ὑπεμφαίνει τὸ ἀρχαῖον ἔθος νὰ προσαρτῶνται εἰς τὸν τοίχον, ἢ νὰ ἐκτίθωνται πίνακες ἐκ ξύλου, ἢ ποῦ μάλιστα ἐπιλοτιμεῖτο καὶ διέπερεται τῶν ἀρχαίων ἡ τέχνη. Τοῦ ἀριστεροῦ τοίχου ὅπινάξ εἶχε τὴν Θέτιν γυμνὴν δεχομένην παρὰ τῆς Ἀριάδνης τὸν μίτον, ὁ δὲ τοῦ δεξιοῦ τὴν Πασιφάνην ἐπὶ ἑλεφαντίνου καθήμενὴν θρόνον καὶ σκῆπτρον κρατοῦσαν, ἐνώπιον δὲ αὐτῆς τὸν Δαίδαλον ὄρθιον, φαλακρὸν τὴν κεφαλὴν καὶ ἔχοντα ἀνά χεῖρας τεκτονικὰ ἐργαλεῖα, δεικνύοντα δὲ εἰς τὴν βασίλισσαν τῆς Κρήτης τὴν λευκὴν ἑοῦν, ἣτις ἐμελλε νὰ κορέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς.

Ἐκ τοῦ προστύρου μεταβαίνομεν εἰς τὸ περιστύλιον, τὸ ἐνδοτικόν τῆς κατοικίας. Καὶ ἐκ δεξιῶν μὲν αὐτοῦ ὑπάρχει ἐπιμήκης θάλαμος ἔχων τὴν ἐξόδον εἰς τὸ μέσαυλον, ζωγραφημένος δὲ κατὰ τετράγωνον ἀλληλοδιαδόχως ἐρυθρὰ καὶ κίτρινα, φέροντα ὁμίλους Βάχχων ἀρπάζοντας ἡμιγυμνοὺς νέμφας· ἐξ ἀριστερῶν δὲ ἐκτείνονται ὁ ζυγτός, ἢ διὰδρομος (πάρκοδος) φέρων ἐκ τοῦ μεσαύλου εἰς τὸ περιστύλιον. Ὁ ζυγτός οὗτος ζωγραφημένος δι' ἀμαυρῶν χρωμάτων κοινώνει μετὰ νοτιῶνος λευκοῦ. Εἰς τὸ μέσον τοῦ περιστυλίου κεῖται στρογγυλὴ δεξιμένη μαρμαρόστρωτος· ἐπὶ δὲ τοῦ κατὰ βᾶθος τοίχου φαίνεται θῆρα λεόντιον, κίτρινον καὶ πανθήριον. Ἡ ἄλλη ἐπιφάνεια φέρει γραφὰς ἱστορικὰς κτλ. Βῆς ἀριστερῶν τοῦ περιστυλίου ὑπάρχουσι δύο θάλαμοι ἀκονώητοι, ἐξ ὧν ὁ μὲν (τρικλίσιον) φέρει γραφὰς κατὰ τετράγωνον, ἀλλ' οἱ πίνακες ἔμειναν λευκοί, ἴσως δι' ἄλλοιψιν χρωμάτων, ἢ καιροῦ· ὁ δὲ ἕτερος (θάλαμος) ἔχρησιμεῖται ὡς κοιτῶν... φέρει δὲ πίνακα (ἐκτύπου) ἔχοντα. Τὰ ἄκρα αὐτῶν ἦσαν κίτρινα ἐπὶ μέλανος ἐδάφους, καὶ τὸ μὲν τῆς ἀριστερῆς ἐπιφανείας τετράγωνον ἔφερον ὡς πίνακα τὴν Ἀρτεμιν καταληφθίσαν γυμνὴν ἐντὸς τοῦ λουτροῦ ὑπὸ τοῦ Ἀκταίνωος, εἶχε δὲ τὸ τόξον καὶ τὴν φαρέτρην πλησίον καὶ κύναν παρακαθήμενὴν· τὸ δὲ τῆς ἀντικρυῆς πλευρᾶς τετράγωνον ἔφερε Φαῦνον γυμνὸν κρατοῦντα εἰς τὰς ἀγκάλας γυμνῆς νέμφης, χαριέστατα κατὰ τε τὴν φαντασίαν καὶ τὴν ἐξεργασίαν συμπλέγματα· τέλος ὁ πίναξ τοῦ μυχοῦ εἰκονίζει γυμνὸν τὸν Ἀπόλλωνα κρατοῦντα τὴν λύραν, ἐμπροσθεν δ' αὐτοῦ τὸν Ἄργον φυλάττοντα τὴν Ἰώ. . . .

Οὕτως ἄρα ἡ κοινωνία ἐκείνη μόνον εἰς τὴν ἡδονὴν ἐπίστευεν, εἶχε δὲ θεοὺς μόνον διὰ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν παραδείγματα τῶν παρεκτροπῶν τῆς, καὶ ἡ ἀ-

κολασία τοῦ ἐπικρατοῦντος τότε πολιτισμοῦ εὐρίσκειται εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰ παίγνια τῆς τέχνης. Δυνάμεθα δὲ προσέτι νὰ εἰκάσωμεν ὅποια ἐφρόνουσι καὶ ἐπραττοῦν ἄνδρες διαμένοντες ἐν μέτρῳ τοιούτων εἰκόνων. Οἱ τεχνίται ἀπαλλάττουσιν ἡμᾶς νὰ ἐξετάζωμεν τοὺς ἱστορικοὺς αὐτῶν, ἢ νὰ πιστεύωμεν τοὺς φιλοσόφους.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαύνου εὐρέθησαν δύο ἀξιοθέατα καὶ μοναδικὰ ἀριστουργήματα, δηλαδή εἰδῶλιον Φαύνου ἐκ τοῦ ἀρίστου δρεχάλκου, καὶ ψηφιδώθημα περιττόν τὴν ἐν Ἰσαῶ, ἢ ἐν Ἀρβήλοις μάχην τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀντίτυπον ἴσως τοῦ περιττοῦ πίνακος τοῦ Φιλοξένου, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Πλίνιος (βιβλ. 35).

Ἡ οἰκία αὕτη ὑπάρχει διπλῆ, διηρημένη δηλ. εἰς δύο, ἡ μὲν εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἐμπορίου, ἡ δὲ εἰς τὰς ἀπολαύσεις καὶ ἡδονὰς εὐλοτος. Τοῦτο ἀποδεικνύει τοῦ κυρίου τὸν πλοῦτον. Οὐδαμοῦ μέρει τοῦ εὐρέθησαν ἀθροῦσα τὸσαῦτα ψηφιδώθημα ἐκ σκληρᾶς πέτρας ἀξιοθαύμαστα, οὔτε τόσαι ζωγραφίαι καὶ τοσούτοι ἄμφορες. . . .

Ὅπισθεν τῆς τοῦ Φαύνου κεῖται καὶ ἡ ὀνομασθεῖσα τοῦ Λαθυρίνου οἰκία διὰ τὸ ὄραϊον καὶ αὐτῆς ψηφιδώμα, τὸ παριστάνον τὴν πάλην τοῦ Θεηλέως καὶ τοῦ Μινωιαύρου. Ἦτε καὶ αὕτη ἀξία τῆς προηγουμένης ὡς ἔχουσα δύο μεταύλους, τὸν μὲν ὑπὲρ τῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν ξένων, τὸν δὲ εἰς τοὺς φίλους καὶ τὴν οἰκίαν ὠρισμένον.

Πλήθος ἐργαλείων τεχνικῶν ἀνευρέθησαν καὶ δευτέραι ἀνασκαπόμεναι εἰς τὰ ἐργαστήρια. . . .

Αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ἡρακλείας ὑπάρχουσι οὐχ ἥτις τινος λόγου ἀξίαι· ἀλλὰ μοὶ λείπεται ὁ ἀναγκαῖος καιρὸς νὰ Σὲ ὀδηγήσω αὐτόθι, ὅπου ἡ οἰκία τοῦ Ἄργου καὶ τὸ μέγα ξενοδοχεῖον μάλιστα περιέχουσι πλήθος ἀξιοθέατων ὑποκειμένων, καθὼς καὶ αἱ Βαῖται, ὅπου ἀνεκαλύφθησαν μεγαλοπρεπέστατα λουτρά, προσέτι δὲ καὶ οἱ Ποτοῖοι, τῶν ὁποῖων τὸ ἀμφιθέατρον ἐκαθάρσθη ἤδη διὰ τῆς ἐλευθεριότητος τοῦ βασιλέως.

Ἡ πόλις τῶν Καπιῶρων, κύριε προνομιοῦχος πρὸς τὰς ἄλλας ἐκλύει τὸ σέβας τοῦ χριστιανοῦ καὶ τοῦ φιλοσόφου, ὡς μητρόπολις τῆς ἀληθείας· θερησεῖας καθὼς τὴν μελέτην τοῦ ἀρχαιολόγου καὶ τοῦ τεχνίτου διὰ τὰ παρὰ ἑαυτῆς μνημεῖα καὶ τὰ πανταίχια ἀριστουργήματα, ἐξ ὧν πλήθει. . . .

Κατ' ἀρχὰς Ἑβραϊκῆς, ἔπειτα δὲ Λατινικῆς, καὶ πλεονακτικῆς προπελοῦσα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους· κατὰ λωπισθεῖσα δὲ καὶ διὰ τῶν ἔργων τῆς Ἑλληνικῆς εὐρυίας ἐμελλεν αὕτη ἀξίως νὰ καταστῇ κέντρον τῶν καθολικῶν. Ἡ κοιτίς τῆς ἐκκλησίας κεῖται πλησίον τοῦ Καπιτωλίου. . . . Ἄλλ' ἀρ' οὐ εἶδον κατὰ τὸ 1827 πάντα τὰ ἀγλαύματα τῆς, δὲν ἠλίπισον ὅτι ἀπειροσθησαυρὸς ἄλλος ἀρχαιοτήτων ἦτο εἰμαρμένον νὰ ἀνορυχθῆ ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς

Ἀγροδόμος τοῦ πρίγγιπος τοῦ Κανίνο γεωργῶν τὴν γῆν, ἤνοιξε κατὰ τύχην τάφον, ὅστις παρ' ἐλπίδα πάντα περιεῖχε πολλὰ ἀγγεῖα ἐκ τῶν ἀτόπως λεγομένων Ἑβραϊκῶν. Γλαφυροτάτον ποτήριον πωληθὲν κρυφίως εἰς Γερμανὸν περιήλθεν εἰς χεῖρας ἀρχαιολόγου Γερμανοῦ τοῦ K. Dorow.

Ἰδὼν καὶ ἐγὼ τὸ ποτήριον τοῦτο ἐθαύμασα δι